

เอกสารประกอบการประชุม

การพัฒนาแผนงานด้านพลังงาน
ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(Northeastern Economic Corridor: NeEC)

วันจันทร์ที่ 22 เมษายน 2567 เวลา 13.00 – 16.00 น.

ณ ห้องประชุมพระธาตุนามแก่น ชั้น 2

ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น (หลังเก่า) จังหวัดขอนแก่น

ระเบียบวาระ
การประชุมการพัฒนาแผนงานด้านพลังงานในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC)
วันจันทร์ที่ 22 เมษายน 2567 เวลา 13.00 – 16.00 น.
ณ ห้องประชุมพระธาตุขามแก่น ชั้น 2 ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น (หลังเก่า)
จังหวัดขอนแก่น

- ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องเพื่อทราบ
- 2.1 ที่มาและกรอบแนวคิดด้านพลังงานในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ
(สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน)
- 2.2 ที่มาและการดำเนินงานการส่งเสริมเศรษฐกิจพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(สำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
- ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อหารือ
- 3.1 ร่าง แผนงานด้านพลังงานในอุตสาหกรรมเป้าหมายระยองเศรษฐกิจพิเศษ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะ 5 ปี
- 3.1.1 อุตสาหกรรมชีวภาพจากน้ำมันพืชใช้แล้วในการผลิตเชื้อเพลิง
(สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน)
- 3.1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อลดต้นทุนในอุตสาหกรรม
เป้าหมายด้วยกลไกบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service
Company) (สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน)
- 3.1.3 การบริหารจัดการเชื้อเพลิงชีวภาพในโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจ
ฐานราก (กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน)
- 3.2 ความเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมต่อร่างแผนงานด้านพลังงาน
(ทุกหน่วยงาน)
- ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ระเบียบวาระที่ 1 : เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

.....

.....

.....

.....

.....

ระเบียบวาระที่ 2 : เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ 2.1 : ที่มาและกรอบแนวคิดด้านพลังงานในพื้นที่ระบียง เศรษฐกิจพิเศษ

1. ที่มาและความสำคัญ

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานมีภารกิจในการ ประสาน บูรณาการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และพัฒนา ระบบบริหารจัดการพลังงานระดับภูมิภาคโดยเน้นพื้นที่พิเศษและพื้นที่ยุทธศาสตร์ตามนโยบาย เพื่อให้ นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนและกรอบการดำเนินงานด้านพลังงานในพื้นที่พิเศษจากรัฐบาลและหน่วยงาน ภาครัฐ รวมถึงได้รับการขับเคลื่อนจนเกิดผลสัมฤทธิ์เชิงพื้นที่ ซึ่งการขับเคลื่อนด้านพลังงานในพื้นที่พิเศษ จำเป็นมีการประเมินประเด็นพลังงานที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่อุตสาหกรรมหรือประเด็นเป้าหมาย มีการ กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนร่วมกับส่วนที่เกี่ยวข้องหลัก เพื่อให้การพัฒนาบริหารจัดการ และโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานสามารถรองรับความต้องการการใช้พลังงานสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผนวกการใช้นวัตกรรมพลังงานสะอาดสมัยใหม่ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการขับเคลื่อนภาค เศรษฐกิจ ผ่านกระบวนการบูรณาการอย่างเป็นระบบร่วมกันกับส่วนราชการระดับภูมิภาค ภาคเอกชน และผู้ มีส่วนได้เสียโดยตรงในพื้นที่

2. กรอบแนวคิด

พื้นที่ดำเนินการในระหว่างปีงบประมาณ 2566-2570 สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานกำหนดการพื้นที่ เป้าหมายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และพัฒนาการบริหารจัดการพลังงานระดับภูมิภาคในพื้นที่พิเศษ ได้แก่ จังหวัดในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค และเมือง อัจฉริยะ (Smart City) ที่มีเป้าหมายการพัฒนาพลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) และในพื้นที่ ยุทธศาสตร์ตามนโยบาย หมายถึง จังหวัดที่มีโครงการสำคัญด้านพลังงานตามนโยบายกระทรวงพลังงาน เช่น โครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

เป้าหมายของแผนงานด้านพลังงาน คือ เศรษฐกิจเติบโตขยายตัวแบบกระจายและเมืองน่าอยู่ด้วย นวัตกรรมระบบบริหารจัดการพลังงานและการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด (Energy Transition)

ทั้งนี้ แผนงานด้านการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พลังงานในพื้นที่พิเศษ ปี พ.ศ. 2566-2567 กำหนดเป็น 2 ช่วง ระยะเวลา

ระยะที่ 1 ปี 2566-2567 (2 ปี): ระยะนำร่องดำเนินงาน ทดลองดำเนินการในพื้นที่พิเศษแต่ละประเภท เพื่อสรุปโอกาสในการพัฒนา ประเมินผลและจัดทำข้อเสนอแนะแนว ทางการปฏิบัติงาน

ระยะที่ 2 ปี 2568-2570 (3 ปี): ระยะจัดทำแผนงานและคู่มือการพัฒนาด้านพลังงานในพื้นที่พิเศษและสนับสนุนการขับเคลื่อนโครงการด้านพลังงานที่ตรงกับความต้องการเชิงพื้นที่

แผนผังกรอบแนวคิดการดำเนินงาน

ภารกิจ	ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และพัฒนาระบบบริหารจัดการพลังงานระดับภูมิภาคโดยเน้นพื้นที่พิเศษและพื้นที่ยุทธศาสตร์ตามนโยบาย		
เป้าหมาย	ประเด็นที่ 9 เขตเศรษฐกิจพิเศษ / ประเด็นที่ 2 การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน		
แผนแม่บท	เศรษฐกิจเติบโตกระจายตัว		เมืองน่าอยู่
พื้นที่เป้าหมาย	นโยบายพลังงาน <ul style="list-style-type: none"> โรงไฟฟ้าชุมชน เพื่อเศรษฐกิจฐานรากระยะที่ 1 จำนวน 41 โครงการ อนุรักษ์พลังงาน อาคารโรงงานลดการนำเข้า LNG (หยุดเรือ 1 ลำ) 	EEC: ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา + EC ตามประกาศ 5 ก.พ. 2564 NEC: เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง CWEC: อัญญา นครปฐม สุพรรณ กาญจนบุรี NeEC: นครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย SEC: ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ฯ นครศรีธรรมราช	เมืองอัจฉริยะ (Smart City) ที่มีข้อเสนอโครงการด้านพลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) 2567 เป็นต้นไป เหนือ: พิษณุโลก น่าน ลำปาง เชียงใหม่ กลาง: นครสวรรค์ สมุทรปราการ อีสาน: นครราชสีมา ขอนแก่น ออก: ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ใต้: กระบี่ ภูเก็ต นราธิวาส

EC: Economic Corridor ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

3. จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ระเบียบวาระที่ 2.2 : ที่มาและการดำเนินงานการส่งเสริมเศรษฐกิจพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ที่มาระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2565 มีมติเห็นชอบการกำหนดพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ 4 ภาค และการขับเคลื่อนการดำเนินงาน 5 ด้าน เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่บริเวณชายแดน รวมทั้ง เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (กพศ.) เสนอ โดยการกำหนดพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ (ระเบียงฯ) เห็นชอบการกำหนดพื้นที่โดยมีขอบเขตเป็นระดับจังหวัด ดังนี้

- 1.1. ให้พื้นที่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูนและจังหวัดลำปาง เป็นระเบียงฯ ภาคเหนือ หรือ Northern Economic Corridor: NEC - Creative LANNA เพื่อพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์หลักของประเทศอย่างยั่งยืน
 - 1.2. ให้พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย เป็นระเบียงฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือ Northeastern Economic Corridor: NeEC – Bioeconomy เพื่อพัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพแห่งใหม่ของประเทศด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดห่วงโซ่การผลิต
 - 1.3. ให้พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนครปฐม จังหวัดสุพรรณบุรี และ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นระเบียงฯ ภาคกลาง - ตะวันตก หรือ Central - Western Economic Corridor: CWEC เพื่อพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำ ด้านอุตสาหกรรมเกษตร การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมไฮเทคมูลค่าสูง เชื่อมโยงกับ กทม. และพื้นที่โดยรอบ และ EEC
 - 1.4. ให้พื้นที่จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นระเบียงฯ ภาคใต้ หรือ Southern Economic Corridor: SEC เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภาคใต้ในการเชื่อมโยงการค้าและโลจิสติกส์กับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ และภูมิภาคฝั่งทะเลอันดามัน (BIMSTEC) เป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพและการแปรรูปเกษตรมูลค่าสูง และเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยวสู่นานาชาติ
- การขับเคลื่อนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีองค์ประกอบการ 5 ด้าน ดังนี้
- (1) การให้สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกการลงทุน
 - (2) การพัฒนาห่วงโซ่การผลิตและบริการ
 - (3) การวิจัยและพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี
 - (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และ
 - (5) การพัฒนาแรงงานและสนับสนุนผู้ประกอบการ

2. การส่งเสริมเศรษฐกิจพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1 ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC) ประกอบด้วย จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

วัตถุประสงค์ พัฒนาเป็นฐานอุตสาหกรรมชีวภาพ แห่งใหม่ของประเทศด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดห่วงโซ่การผลิต

อุตสาหกรรมเป้าหมาย

- 1) อุตสาหกรรมชีวภาพ เช่น การผลิตพลาสติกชีวภาพ ผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์จากผลผลิตทางการเกษตร (เช่น ฟางข้าว ชานอ้อย) และผลิตภัณฑ์เคมีชีวภาพ
- 2) อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร เช่น กิจการผลิตอาหารอินทรีย์ (เช่น โปรตีนทางเลือก อาหารทางการแพทย์) สารสกัดจากวัตถุดิบทางธรรมชาติที่ใช้เทคโนโลยีการสกัดขั้นสูง รวมถึงนิคมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้มีความหลากหลาย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- 2) ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในด้านการเกษตร อุตสาหกรรมชีวภาพและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาด้านการตลาด และการประชาสัมพันธ์
- 4) พัฒนาบุคลากรด้านเกษตรและอุตสาหกรรมชีวภาพ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาในพื้นที่กับภาคเอกชน
- 5) พัฒนาและส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากองค์กรและสถาบัน การศึกษาให้กับผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชน
- 6) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมอาหารในมิติเศรษฐกิจชีวภาพ ตามแนวทาง BCG

3. ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

(อยู่ระหว่างจัดทำ)

4. จังหวะเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อหารือ

ระเบียบวาระที่ 3.1 ร่างแผนงานด้านพลังงานในอุตสาหกรรมเป้าหมายระยะเบียง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเชิงเหือ ระยะ 5 ปี

1. หลักการแผนงานด้านพลังงาน

ปีงบประมาณ 2566 – 2567 เป็นช่วงเวลาสำคัญที่ภาคพลังงานกำลังมุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด หรือ Energy Transition เพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน ภายในปี ค.ศ. 2050 และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในปี ค.ศ. 2065 ควบคู่กับการที่ภาคพลังงานยังคงต้องมีบทบาทเป็นปัจจัยพื้นฐานของภาคการผลิตที่ผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโต ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะสำคัญของการเตรียมความพร้อมด้านการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน คือการดำเนินการด้านพลังงานสะอาดในพื้นที่ที่มีเป้าหมายที่สนับสนุนให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง ดังเช่น ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษ โดยผนวกการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย เข้ากับการผลิตและการใช้พลังงานสะอาด ประสิทธิภาพสูง ให้เกิดเป็นโอกาสในการเติบโตจากการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน ด้วยกระบวนการกำหนดทิศทางและส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายด้วยพลังงานสะอาดคงสำเร็จไม่ได้หากไม่เกิดจากการร่วมกันทุกภาคส่วนทั้งรัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีผู้ที่ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ร่วมให้ความเห็นและเสนอแนะแนวทาง

2. การดำเนินงานที่ผ่านมา

1) การหารือกับหน่วยงานเจ้าภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานได้เข้าพบผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หารือถึงทิศทางการดำเนินงาน กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านพลังงาน และบทบาทของกระทรวงพลังงานในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ เมื่อธันวาคม 2566

2) การจัดอบรมให้ความรู้ สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานจัดการอบรมให้ความรู้ด้านการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานผ่านระบบออนไลน์ เมื่อมกราคม 2567

3) การประชุมกำหนดทิศทางจาก SWOT ด้านพลังงาน สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานร่วมกับกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำ SWOT และกำหนดกรอบประเด็นด้านพลังงานที่กระทรวงพลังงานมีศักยภาพในการขับเคลื่อน เมื่อ กุมภาพันธ์ 2567

4) การประชุมเชิงปฏิบัติการกำหนดร่างแผนงาน เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2567 สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานร่วมกับสำนักงานพลังงานจังหวัดในระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SEC) และภาคตะวันออกเชิงเหือ (NeEC) และกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษประเด็นพลังงานโดยมีผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ร่วมให้ข้อมูลปัจจัยการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย ที่ประชุมร่วมกันกำหนดประเด็นพลังงานสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายร่วมสองกลุ่มใน NeEC และ SEC คือ 1) อุตสาหกรรมชีวภาพ ได้แก่ ประเด็นการบริหารจัดการข้อมูลวัตถุดิบชีวมวลสำหรับโรงไฟฟ้าชุมชน และการรวบรวมน้ำมันพืชใช้แล้ว (Used Cooking Oil: UCO) สำหรับใช้ผลิตเป็นน้ำมันอากาศยานแบบยั่งยืน (Sustainable Aviation Fuels: SAF) รวมถึงการส่งเสริมเอทานอลและปาล์มน้ำมันเพื่อผลิต SAF ในระยะยาว และ 2) อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ประเด็นการใช้ไฟฟ้าสีเขียว UGT และการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทนผ่านบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company: ESCO)

อุตสาหกรรมเป้าหมาย	อันดับศักยภาพประเด็นพลังงาน	ระยะการดำเนินงาน	
		ปีที่ 1-2	ปีที่ 3-5
อุตสาหกรรมชีวภาพ	การบริหารจัดการข้อมูลวัตถุดิบโรงไฟฟ้าชุมชน	NeEC	
	การรวบรวมน้ำมันพืชใช้แล้ว (UCO)	NeEC	
	ฐานการผลิต SAF จากเอทานอลและปาล์ม		NeEC
อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร	การใช้ไฟฟ้าสีเขียว Utility Green Tariff		NeEC
	การอนุรักษ์พลังงานและใช้พลังงานทดแทนผ่านบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company: ESCO)	NeEC	

5) การหารือเตรียมการประชุมการพัฒนาแผนงานด้านพลังงานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2567 สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงานร่วมกับสำนักงานพลังงานจังหวัดในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SEC) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC) หารือผ่านระบบการประชุมทางไกล เพื่อเตรียมการการลงพื้นที่ประชุมริเริ่มการพัฒนาร่างแผนงานด้านพลังงานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ โดยกำหนดกิจกรรมในพื้นที่ NeEC ระหว่าง 22-23 เมษายน 2567 และ SEC ระหว่าง 29-30 เมษายน 2567

ทั้งนี้ ประเด็นร่างแผนด้านพลังงานสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขอรับความเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุม มีดังนี้

3.1.1 อุตสาหกรรมชีวภาพจากน้ำมันพืชใช้แล้วในการผลิตเชื้อเพลิง

1. ความสำคัญ

ในช่วงเปลี่ยนผ่านพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลไปสู่เชื้อเพลิงสะอาด กลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันเชื้อเพลิงได้วางกลยุทธ์เพื่อปรับตัวด้านธุรกิจที่อาจได้รับผลกระทบจากยานยนต์ไฟฟ้าข้อหนึ่งคือ กลยุทธ์การบูรณาการธุรกิจพลังงานโดยยังคงลงทุนในธุรกิจหลักควบคู่ไปกับการขยายการลงทุนในธุรกิจใหม่ ๆ เพื่อต่อยอด เช่น ธุรกิจพลังงานชีวภาพ โดยการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมชีวภาพ ซึ่งอุตสาหกรรมหนึ่งคือ เชื้อเพลิงอากาศยานยั่งยืน (Sustainable Aviation Fuel: SAF) ซึ่งจะเป็นมาตรการที่จะมีส่วนช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคการบินอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจาก SAF เป็นเชื้อเพลิงอากาศยานที่มีคุณสมบัติทางเคมีคล้ายคลึงกับเชื้อเพลิงอากาศยานที่ผลิตจากเชื้อเพลิงฟอสซิล ถือเป็นเชื้อเพลิงอากาศยานที่ผลิตจากพลังงานหมุนเวียนหรือของเสีย เช่น น้ำมันประกอบอาหารใช้แล้ว (Used Cooking Oil) ไขมันจากสัตว์ ของเสียจากการเกษตร และชีวมวลต่างๆ ที่สอดคล้องตามเกณฑ์กำหนดด้านความยั่งยืน ทั้งนี้ ประเทศไทยมีวัตถุดิบที่มีศักยภาพในการผลิต SAF อยู่ด้วยกัน 3 ประเภท คือน้ำมันพืชใช้แล้ว กรดไขมันปาล์ม และน้ำมันปาล์มดิบ โดยใน NeEC มีศักยภาพในการจัดเก็บรวบรวมน้ำมันพืชใช้แล้วจากอุตสาหกรรมผลิตอาหารและจากครัวเรือน โดยเป็นของเสียซึ่งจัดหาได้ง่ายจึงเป็นวัตถุดิบหลัก ณ ปัจจุบัน ที่ทั่วโลกนิยมใช้ในการนำมาผลิต SAF และปัจจัยสำคัญในการประเมินศักยภาพการนำ UCO มาใช้ผลิตเป็น SAF ขึ้นอยู่กับการเก็บรวบรวม UCO ที่เหลือทิ้งจากแหล่งต่าง ๆ เบื้องต้นประเมินโดยใช้สมมติฐานการรวบรวมได้ระหว่าง 10% ถึง 30% ดังนั้น สามารถประเมิน UCO ที่คาดว่าจะสามารถนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิต SAF ได้ในช่วงประมาณ 96,000 – 288,000 ตัน/ปี

2. ผลประโยชน์ในภาคการเกษตร

การส่งเสริมการใช้ SAF จะช่วยเสริมสร้างรายได้ให้กับกลุ่มผู้จำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ของเสียหรือผลพลอยได้ที่ได้จากกระบวนการผลิตต่าง ๆ เช่น ผลปาล์มน้ำมัน (FFB) น้ำมันปรุงอาหารใช้แล้ว (UCO) หรือกรดไขมันปาล์ม (PFAD) ไปใช้เป็นวัตถุดิบผลิต SAF และยังเป็นทางเลือกใหม่เพื่อรองรับผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนผ่านพลังงาน ซึ่งจะช่วยบรรเทาผลกระทบจากความต้องการวัตถุดิบที่ลดลงของอุตสาหกรรมเดิมด้วย เช่น อุตสาหกรรมผลิตไบโอดีเซล/เอทานอล เป็นต้น

3. ร่างแผนงาน

(อยู่ระหว่างจัดทำ)

3.1.2 การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อลดต้นทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายด้วยกลไกบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company)

1. ความสำคัญ

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมคำนวณอัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ NeEC ในปี 2564 คิดเป็นอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.76 โดยกิจการที่มีจำนวนโรงงานสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) กลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ จำนวน 631 โรงงาน 2) กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ จำนวน 525 โรงงาน และ 3) กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช จำนวน 518 โรงงาน และ พื้นที่ NeEC ยังมีศักยภาพในการส่งเสริมอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) ด้วยความที่มีเมืองเศรษฐกิจขนาดใหญ่ เช่น นครราชสีมา และขอนแก่น ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และคมนาคมขนส่งที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือและยังเป็นศูนย์กลางการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาค โดยเฉพาะจังหวัดขอนแก่นถูกเลือกเป็น 1 ใน 5 จังหวัดของประเทศเป็นเมืองแห่ง MICE City ซึ่งมีศูนย์ประชุมมหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองรับผู้เข้าร่วมสัมมนามากกว่า 3,000 คน มีโรงแรมระดับ 5 ดาวต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วจังหวัด มีสนามบินที่ได้รับการพัฒนาเป็นสนามบินนานาชาติอย่างเต็มรูปแบบเพื่อรองรับ การขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต ดังนั้น การเพิ่มการเปลี่ยนผ่านพลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลไปสู่เชื้อเพลิงสะอาดและการใช้พลังงานภาคการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งแผนการส่งเสริมภาคการผลิตใน NeEC กำหนดหนึ่งในแนวทางการพัฒนา NeEC คือ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบชีวภาพ (Bio-based) ในพื้นที่ NeEC โดยนำวัตถุดิบเข้าสู่กระบวนการแปลงเป็นผลิตภัณฑ์ฐานชีวภาพ (Bio-based Product) ในหลากหลายรูปแบบ อาทิ เชื้อเพลิงชีวภาพ/ ไฟฟ้าชีวมวล เช่น การใช้อ้อย มันสำปะหลัง โมลาส ชานอ้อย มาผลิตเอทานอล การใช้กากอ้อยและแกลบเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า

2. ผลประโยชน์

การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานด้วยโมเดล ESCO จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานไฟฟ้าลงได้ โดย ESCO จะช่วยเหลือผู้ประกอบการด้วยการให้บริการแบบครบวงจร ตั้งแต่ขั้นตอนการตรวจสอบ ตรวจจับและวิเคราะห์การใช้พลังงาน จัดเตรียมข้อเสนอโครงการ ออกแบบด้านวิศวกรรม จัดหาแหล่งทุนสำหรับโครงการ จัดหาหรือช่วยจัดหาอุปกรณ์ การติดตั้ง การก่อสร้าง การควบคุม และการซ่อมบำรุง การบริหารโครงการ การตรวจสอบและประเมินผลประหยัดของโครงการ ฝึกอบรมและให้บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์พลังงาน รวมถึงรับประกันผลการประหยัดพลังงาน ทั้งนี้ ความเชี่ยวชาญทั้งในความสามารถทางเทคนิค และด้านการบริหารโครงการและสัญญา การบริหารการเดินระบบและซ่อมบำรุง และความชำนาญในเรื่องกฎหมาย ภาวะเปื้อน ข้อบังคับต่าง ๆ ของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับโครงการอนุรักษ์พลังงาน รวมถึงความสามารถในการช่วยให้สถานประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น โดยบริษัท ESCO จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ ลดข้อกังวลให้ผู้ประกอบการในดำเนินการลงทุนด้านการอนุรักษ์พลังงานมากยิ่งขึ้น และในภาพรวมของประเทศ จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์พลังงานโดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการได้มากขึ้น

3. ร่างแผนงาน

(อยู่ระหว่างจัดทำ)

3.1.3 การบริหารจัดการเชื้อเพลิงชีวภาพในโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

1. ความสำคัญ

ไฟฟ้าโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก 43 โครงการ 150 เมกกะวัตต์ มีเป้าหมายในการสร้างงานสร้างอาชีพและรายได้แก่เกษตรกรในชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของโรงไฟฟ้า โดยได้รับผลตอบแทนจากสัญญาการจำหน่ายเชื้อเพลิงพลังงานหมุนเวียนกับผู้ลงทุน เปิดรับซื้อไฟฟ้า 150 เมกกะวัตต์ 2 เชื้อเพลิง ได้แก่ ชีวมวลและก๊าซชีวภาพ (พืชพลังงาน ผสมน้ำเสีย/ของเสีย ปริมาณไม่เกินร้อยละ 25) อย่างละ 75 เมกกะวัตต์ โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ประกาศเชิญชวนการรับซื้อไฟฟ้าโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก (โครงการนำร่อง) ระหว่าง มกราคม - กุมภาพันธ์ 2564 โดยในเดือนพฤษภาคม 2565 มีผู้ยื่นข้อเสนอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก รวม 246 ราย แบ่งเป็น ชีวมวล 143 ราย และก๊าซชีวภาพ 103 ราย และเมื่อเดือนกันยายน 2565 ได้ประกาศผลการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการแล้ว 43 โครงการ แบ่งเป็นโรงไฟฟ้าชีวมวล 16 โครงการ และโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ 27 โครงการ อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2564-2565 สำนักงาน กกพ. มีประกาศเลื่อนการลงนามสัญญาการซื้อขายไฟฟ้าออกไปทั้งหมด 6 ครั้ง เพื่อรอผลการพิจารณาของสำนักงาน ป.ป.ช. ต่อการร้องเรียนผลการพิจารณาโครงการที่เกิดขึ้น ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2566 สำนักงาน ป.ป.ช. มีผลการพิจารณาว่าการดำเนินการไม่เข้าข่ายการกระทำผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานภาครัฐ พ.ศ. 2542 ทำให้ในเดือนกุมภาพันธ์ 2566 ผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการได้ลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว 41 ราย อยู่ระหว่างพิจารณา 1 ราย และขอยกเลิก 1 ราย ทั้งนี้ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีโรงไฟฟ้าชุมชนที่จังหวัดขอนแก่น อุดรธานี บุรีรัมย์ นครพนม กาฬสินธุ์ และหนองบัวลำภู รวม 13 ราย 49.4 เมกกะวัตต์

2. ผลประโยชน์

กระทรวงพลังงานประเมินว่าเป้าหมายกำลังผลิต 200 เมกกะวัตต์ ตลอดระยะเวลาสัญญาการซื้อขายไฟฟ้า 20 ปี (2567-2586) จะทำให้มูลค่าการลงทุนก่อสร้าง ค่าเชื้อเพลิง และค่าบำรุงรักษาประมาณ 28,000 ล้านบาท และช่วยเกษตรกรมีรายได้จากการเชื้อเพลิงระยะยาว 20 ปี มูลค่าประมาณ 33,800 ล้านบาท และเกิดการสร้างงานสร้างอาชีพกว่า 23,600 อัตรา ลดการย้ายถิ่นฐานของแรงงานและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน รวมมูลค่าหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจกว่า 61,800 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม รายได้และผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น จำเป็นต้องมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการติดตามผลที่ทันสมัย เพื่อให้เกษตรกรได้รับรายได้จากการเชื้อเพลิงระยะยาวจริงตามที่คาดหวัง

3. ร่างแผนงาน

(อยู่ระหว่างจัดทำ)

4. ข้อเสนอเพื่อโปรดพิจารณา

- 4.1 ขอความเห็น ข้อเสนอแนะ ต่อประเด็นอุตสาหกรรมชีวภาพจากน้ำมันพืชใช้แล้วในการผลิตเชื้อเพลิง
- 4.2 มอบหมายฝ่ายเลขานุการนำผลของความเห็น ข้อเสนอแนะ จากที่ประชุม ไปปรับปรุงแผนงานด้านพลังงานใน NeEC ต่อไป

5. มติที่ประชุม

.....

.....

.....

.....

ระเบียบวาระที่ 3.2 ความเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมต่อร่างแผนงานด้าน
พลังงาน

.....
.....
.....
.....
.....

ระเบียบวาระที่ 4 : เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....